

2025-06-12

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

KFKS 2024-01362

SAMRÅDSREDOGÖRELSE VATTENTJÄNSTPLAN

Vattentjänstplanens syfte och innehåll

Nacka kommun har i samverkan med Nacka vatten och avfall AB (NVOA) tagit fram ett förslag till vattentjänstplan, enligt lagen om allmänna vattentjänster (LAV). Vattentjänstplanen visar kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses samt bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att hantera dagvatten och skyfall utan att det blir en negativ påverkan på både hälsa och miljön.

Nacka kommuns vattentjänstplan innehåller en vatten- och avloppsplan (VA-plan), beskrivning av en säker och långsiktigt hållbar dricksvattenförsörjning, en plan för hantering av skyfall för vatten- och avloppsanläggningen samt en undersökning om betydande miljöpåverkan.

Bakgrund

Beslut om att skicka ut förslag till vattentjänstplan på samråd fattades av kommunstyrelsen den 3 februari 2025. Samrådstiden varade mellan den 4 mars 2025 och 1 april 2025, sammanlagt 4 veckor. Vattentjänstplanen remitterades till remissinstanser och angränsande kommuner. Samrådet kungjordes på kommunens digitala anslagstavla och i Nacka Värmdö Posten. Vidare publicerades samrådet på kommunens hemsida och information spreds även via sociala medier.

Yttranden under samråd

Följande remissinstanser har inkommit med yttranden:

- Länsstyrelsen
- Stockholm Vatten och Avfall
- Region Stockholm
- Stockholms stad – *avstår från att yttra sig*

Synpunkter har även inkommit från en boende i kommunen.

Inkomna synpunkter

Synpunkter i inkomna yttranden redovisas nedan i sammanfattad form med kommunens kommentarer.

Inkomna synpunkter från myndigheter och remissinstanser

1. **Länsstyrelsen** delar kommunens bedömning att vattentjänstplanen inte kommer ge upphov till betydande miljöpåverkan. Vidare ser länsstyrelsen positivt på att vattentjänstplanen och förslag till översiktsplan kompletterar varandra, på kommunens planer på att säkra upp vattenleveranser genom utbyggnad av huvudvattenledningsstråk och binda ihop huvudvattenledningsnätet, samt på kapacitetshöjande åtgärder för säkrare leveranser mot Värmdö. Länsstyrelsen ser även positivt på kommunens planerade åtgärder för en långsiktigt hållbar dricksvattenförsörjning, att många enskilda avlopp försvinner och ersätts med kommunalt VA samt att grundvattenuttag från enskilda brunnar minskar.

Länsstyrelsen anser dock att det saknas inkludering av kommunens omhändertagande av dagvatten i vattentjänstplanen och att kommunen översiktligt behöver redogöra för befintliga allmänna VA-anläggningar, dagvatten i VA-utbyggnadsplanen samt ledningsnätet för dagvatten. Vidare rekommenderar Länsstyrelsen att kommunen visar områdena i VA-utbyggnadsplanen, även visuellt i ett kartunderlag. Länsstyrelsen rekommenderar kommunen att koppla områdena i VA-utbyggnadsplanen till åtgärdspotentialen och efterlevnad av miljökvalitetsnormer, främst avseende dagvattenhantering.

Länsstyrelsen anser att kommunen behöver förtydliga vilken skyfallskartering och klimatfaktor som ligger till grund för analysen av VA-anläggningen. Länsstyrelsen rekommenderar även kommunen att till nästa skede ta fram en åtgärdsplan över prioritering av åtgärder, alternativt en tidplan där åtgärdsbehovet konkretiseras för de riskutsatta anläggningarna och där planerade typåtgärder beskrivs. Slutligen menar Länsstyrelsen att kommunen med fördel även kan ta fram en långsiktig strategi för att säkerställa att VA-anläggningen ska fungera vid ökad belastning på grund av skyfall i ett framtida klimat.

Kommunens kommentar: Kommunen har kompletterat vattentjänstplanen med förtydligande texter avseende hantering av dagvatten. Vidare har en karta över VA-utbyggnadsplan för områden med behov enligt 6 § LAV och en tabell med områden där utbyggnad av kommunalt VA inte är planerad lagts till.

Kommunen arbetar aktivt med de olika åtgärder som finns i de Lokala åtgärdsprogrammen (LÅP) för Nackas recipienter. I de lokala åtgärdsprogrammen, som syftar till att förbättra vattenkvalitet i Nackas sjöar och berörda hav, finns bland annat förslag på nya dagvattendammar och åtgärder som behöver utredas vidare för att därefter eventuellt genomföras. Hantering av dagvatten inom de förnyelseområden som finns i VA-utbyggnadsplanen (se avsnitt 3.1) sker främst lokalt. Bedömning av åtgärder kring dagvatten har gjorts i samband med detaljplaneläggning av respektive område.

Vidare har Nacka kommun och NVOA påbörjat ett arbete kring dagvatten för att ytterligare tydliggöra ansvarsområden och hur behovsbedömningar ska göras avseende inrättande av verksamhetsområden för dagvatten för befintlig och planerad bebyggelse samt för förnyelseområdena.

Vad gäller skyfallsfrågan har varje anläggning granskats separat utifrån geografiskt underlag tillsammans med Nacka kommunen översiktliga skyfallsanalys för 100-årsregn med klimatfaktor 1,2 från 2015 och länsstyrelsens skyfallskartering för Stockholms län för 100-årsregn med klimatfaktor 1,3 från 2021. Vattentjänstplanen förtydligas i detta avseende.

Kommunen vill framhålla att vattentjänstplanen innehåller konkreta exempel på aktiviteter som ska genomföras under de kommande åren gällande arbetet med de VA-anläggningar som kan riskera att utsättas vid skyfall.

Kommunen och NVOA har gemensamt påbörjat ett arbete med att se över skyfallssituationen i kommunen. Syftet med arbetet är att för befintlig och planerad bebyggelse kartlägga och kvantifiera risker och tillsammans utforma ett proaktivt arbetssätt baserat på en tydlig fördelning av juridiskt ansvar. Målet är ett systematiskt arbetssätt för att förhindra eller minimera översvämningsskador.

2. **Stockholm vatten och avfall (SVOA)** framhåller att tillskottsvatten är en utmaning som påverkar VA-huvudmän generellt. SVOA har i befintligt miljötillstånd ett framtida mängdkrav på utsläpp av fosfor från Henriksdals reningsverk. Det ligger i SVOA:s intresse att anslutna kommuner arbetar systematiskt för att minska mängden tillskottsvatten som leds till SVOA:s anläggningar. En minskad mängd tillskottsvatten till Henriksdals reningsverk förenklar SVOA:s möjlighet att klara framtida utsläppsvillkor. Detta är en gemensam utmaning som förutsätter dialog och samarbete. Vidare framhåller SVOA att vattentjänstplanen inte nämner någon problematik med dagvatten som rinner mellan kommuner.

Kommunens kommentar. Vad gäller tillskottsvatten samarbetar NVOA med SVOA. Vidare har NVOA ett systematiskt och aktivt arbete kring tillskottsvatten. Under 2025 har arbetet intensifierat. Arbetet består i att operativt utreda och söka områden som har ett stort bidrag av

tillskottsvatten, strategiskt analysera och tar fram problemområden utifrån hydrauliska modeller, samt att besluta åtgärder för att minska tillskottsvatten.

Kommunen har kompletterat vattentjänstplanen med förtydligande texter avseende hantering av dagvatten. Kommunen arbetar aktivt med de olika åtgärder som finns i de Lokala åtgärdsprogrammen (LÅP) för Nackas recipienter. I de lokala åtgärdsprogrammen, som syftar till att förbättra vattenkvalitet i Nackas sjöar och berörda hav, finns bland annat förslag på nya dagvattendammar och åtgärder som behöver utredas vidare för att därefter eventuellt genomföras. Vidare har Nacka kommun och NVOA påbörjat ett arbete kring dagvatten för att ytterligare tydliggöra ansvarsområden och hur behovsbedömningar ska göras avseende inrättande av verksamhetsområden för dagvatten för befintlig och planerad bebyggelse.

3. **Stockholms stad** avstår från att svara på remissen.

Kommunens kommentar. Noteras

4. **Region Stockholm** ser positivt på förslag till vattentjänstplan. De föreslagna utbyggnadsplanerna för allmänna vattentjänster bedöms vara förenliga med RUFS 2050 och inkluderar ett välgrundat regionalt perspektiv med avseende på vattentjänstfrågor. Regionen anser dock att samrådsförslaget till vattentjänstplanen saknar nödvändig information om nuläget, förutsättningarna, framtida kapacitetsbehov samt riktade åtgärder för att utveckla kommunens vattentjänster och säkerställa att miljökvalitetsnormerna kan uppnås. Regionen föreslår vidare att befintliga och planerade verksamhetsområden samt de områden som fortsatt kommer att ha enskilda VA-anläggningar tydligt redovisas i kartmaterial.

Regionen efterfrågar förtydliganden avseende skyddsåtgärder, tidplan och beräknad kapacitet för den planerade vattenledningen vid Sandasjön. Vidare anser de att bedömningen av befintliga verksamhetsområden och deras sårbarheter samt de åtgärder som behöver vidtas för att säkerställa en fortsatt funktion under normala driftsförhållanden såväl som vid ökad belastning behöver konkretiseras i tidsmässiga och kapacitetsmässiga termer. Regionen rekommenderar att planen kompletteras med en mer detaljerad redogörelse vad gäller ökad belastning till följd av skyfall, inklusive en kartbaserad redovisning av utsatta lägen samt planerade utökningar av VA-anläggningar.

Kommunens kommentar:

Kommunen har kompletterat vattentjänstplanen med förtydligande texter avseende hantering av dagvatten. Vidare har en karta över VA-utbyggnadsplan för områden med behov enligt 6 § LAV och en tabell med områden där utbyggnad av kommunalt VA inte är planerad lagts till.

Vad gäller kapacitetsbehov för kommunen, via NVOA, kontinuerlig dialog med SVOA och Käppalaförbundet både vad gäller nuvarande och framtida behov, vilket framgår av vattentjänstplanen. Vad gäller MKN arbetar kommunen aktivt med de olika åtgärder som finns i de Lokala åtgärdsprogrammen (LÅP) för Nackas recipienter. I de lokala åtgärdsprogrammen, som syftar till att förbättra vattenkvalitet i Nackas sjöar och berörda hav, finns bland annat förslag på nya dagvattendammar och åtgärder som behöver utredas vidare för att därefter eventuellt genomföras. Hantering av dagvatten inom de förnyelseområden som finns i VA-utbyggnadsplanen (se avsnitt 3.1) sker främst lokalt. Bedömning av åtgärder kring dagvatten har gjorts i samband med detaljplaneläggning av respektive område.

Vidare har Nacka kommun och NVOA påbörjat ett arbete kring dagvatten för att ytterligare tydliggöra ansvarsområden och hur behovsbedömningar ska göras avseende inrättande av verksamhetsområden för dagvatten för befintlig och planerad bebyggelse samt för förnyelseområdena.

Kommunen vill framhålla att vattentjänstplanen innehåller konkreta exempel på aktiviteter som ska genomföras under de kommande åren gällande arbetet med de VA-anläggningar som kan riskera att utsättas vid skyfall.

Kommunen och NVOA har gemensamt påbörjat ett arbete med att se över skyfallssituationen i kommunen. Syftet med arbetet är att för befintlig och planerad bebyggelse kartlägga och kvantifiera risker och tillsammans utforma ett proaktivt arbetssätt baserat på en tydlig fördelning av juridiskt ansvar. Målet är ett systematiskt arbetssätt för att förhindra eller minimera översvämningsskador.

Vad gäller Sandasjön vill kommunen förtydliga att tillstånd för uttag av grundvatten har sökts. Flera av de uppgifter som Region Stockholm efterfrågar är sekretessbelagda, varför de inte redovisas. Kommunen vill även förtydliga att vattenledningen som nämns i vattentjänstplanen är en lång servisledning som kommer att vara kopplad till ett teknikhus där tankbilar kan hämta vatten för vidare distribution.

Inkomna synpunkter från boende inom kommunen

1. **Synpunktslämnare 1** har inkommit med förslag att rensa diket som går mellan Galärvägen och Boo kapell väg och rinner ut i Baggen via Lotsvägen då det inte gjorts på över 20 år.

Kommunens kommentar: Frågan om rensning av diken hanteras inte inom vattentjänstplanen. Synpunkten har dock skickats vidare till berörd enhet inom kommunen.

Ändringar efter samråd

Vattentjänstplanen har kompletterats med en karta över VA-utbyggnadsplanen för förnyelseområdena och tabell med områden där utbyggnad av kommunalt VA inte är planerad. Vidare har kompletteringar gjorts med förtydligande texter avseende hantering av dagvatten samt skyfall och kommunens arbete kring frågan. Förtydligande har även gjorts kring planerad serviceledning vid Sandasjön. Namnet på Bilaga 1 har ändrats från *Strategisk miljöbedömning* till *Undersökning av betydande miljöpåverkan* för att förtydliga vad dokumentet innehåller. Mindre justeringar har även gjorts i både vattentjänstplanen och i bilagan Undersökning om betydande miljöpåverkan.

Ann-Christin Rudström
Enhetschef
Enhet för strategisk stadsutveckling

Roger Björk
Strateg stadsutveckling
Enheten för strategisk stadsutveckling